

גוד אסיק מחיצתא

1. תלמוד בבלי מסכת סוכה דף ד עמוד ב

היתה גבוהה מעשרים אמה ובנה בה עמוד שהוא גבוה עשרה טפחים, ויש בו הכשר סוכה, סבר אביי למימר: גוד אסיק מחיצתא. אמר ליה רבא: בעינן מחיצות הניכרות, וליכא. תנו רבנן: נעץ ארבעה קונדיסין וסיכך על גבן, רבי יעקב מכשיר וחכמים פוסלין. אמר רב הונא: מחלוקת על שפת הגג, דרבי יעקב סבר: אמרינן גוד אסיק מחיצתא, ורבנן סברי: לא אמרינן גוד אסיק מחיצתא. אבל באמצע הגג - דברי הכל פסולה. ורב נחמן אמר: באמצע הגג מחלוקת. איבעיא להו.

רש"י שם

ובנה בה עמוד גבוה עשרה - רחוק מן דפנות הרבה, ובו הכשר סוכה, שיש בראשו שבעה ומשהו על שבעה ומשהו. גוד אסיק מחיצתא - של עמוד, שמבחוץ סביב, הגביהם עשרה סביבות ראשו - והרי יש בהן גובה עשרה, וחשובה סוכה על ראשו, ודופני העמוד דופנותיה על ידי גוד אסיק, וסכך של מעלה כשר לה, דאינו למעלה מעשרים מראש העמוד.

"והרי יש בהן גובה עשרה" - מדוע רש"י חוזר על ענין זה?
"הגביהם עשרה" מדוע "עשרה" ולא כללית בלי שיעור?

2. תלמוד בבלי מסכת שבת דף ו עמוד א

תנו רבנן, ארבע רשויות לשבת: רשות היחיד, ורשות הרבים, וכרמלית. ומקום פטור. ואיזו היא רשות היחיד - חריץ שהוא עמוק עשרה ורחב ארבעה, וכן גדר שהוא גבוה עשרה ורחב ארבעה - זו היא רשות היחיד גמורה.

רש"י שם

גדר - כותל, שהוא גבוה עשרה ורחב ארבעה הוי רשות היחיד.

3. רש"י שם

קא משמע לן גמורה - כלומר: זו היא שנגמרו מניין מחיצות שלה, שיש לה מחיצות מכל צד, כגון חריץ, וכן גדר, דאמרינן מארבעה צדין גוד אסיק פני המחיצה על ראשו, ונמצא ראשו מוקף מארבעה צדין וחללו ארבעה.

"מה ההבדל המרכזי בין פירוש רש"י לגוד אסיק של עמוד אצלנו לפירושו בשבת?

4. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף פט עמוד א

משנה. כל גגות העיר רשות אחת, ובלבד שלא יהא גג גבוה עשרה או נמוך עשרה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: כל אחד ואחד רשות בפני עצמו.

5. תלמוד בבלי מסכת עירובין דף פט עמוד א

איתמר, רב אמר: אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות, ושמואל אמר: מותר לטלטל בכולו. במחיצות הניכרות - דכולי עלמא לא פליגי. כי פליגי - במחיצות שאינן ניכרות. רב אמר: אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות, לא אמר גוד אסיק מחיצתא, ושמואל אמר: מותר לטלטל בכולו, דאמר גוד אסיק מחיצתא.

רש"י שם

רב אמר אין מטלטלין - לרבנן, בגג הסמוך לחבירו. אלא בארבע אמות - דכיון דלרבנן כל אחד רשות לעצמו, והן פרוצין זה לזה - אוסרין זה על זה, דהוה ליה רשות פרוצה במלואה למקום האסור לה. מותר לטלטל בכולו - שמחיצות המבדילות למטה מן הדיוורין אמרינן גוד אסקינהו למעלה, ויפרידו ביניהן. במחיצות הניכרות - שאין הבתים מחוברין, ויש אויר ביניהם, ומחיצות הבתים נראין לעומדין על הגג כשמסתכלין תחת רגליהם. כולי עלמא לא פליגי - דאמרינן בהו גוד אסיק, דדמו לעמוד ברשות הרבים דהוי רשות היחיד משום גוד אסיק - משוך והעלה.

"מדוע רש"י מביא דוקא עמוד ברה"ר כדוגמא למחיצה נכרת והרי בסוגייתנו זה שנוי במחלוקת?
"מדוע בסוגיא בעירובין רש"י מבאר לנו בדיוק מהו "גוד אסיק" - "משוך והעלה"?"

"להבנת שיטת רש"י בסוגיא העזר במקור הבא.

6. רבינו חננאל מסכת סוכה דף ד עמוד ב

סבר אביי למימר גוד אסיק מחיצתא כלומר הבן בלבבך כאלו חתכתה והעלית מחיצות מזה העמוד ודחה רבא ואמר בעינן מחיצות הניכרות וליכא. תנו רבנן נעץ ד' [קונדיסין] וסיכך על גבן ר' יעקב מכשיר וחכמים פוסלין ואסיקנא אליבא דרב הונא פליגי באמצע הגג. והוא הדין על שפת הגג. ר' יעקב סבר גוד פירוש משוך מלשון וימשכו ומתרגמינן ונגידו כלומר משוך אסיק למחיצתא כדאמרן לעיל.

•מדוע לענין עמוד פירש הר"ח את גוד אסיק – "כאילו חתכתה והעלית" ולענין קונדסין בגג פירש "משוך והעלה"?
•יישב את השאלות על רש"י לעיל ע"פ הבנת הר"ח.
•מהם שלושת הדרגות של גוד אסיק לפי הנ"ל?